

od smlouvy odstoupíte, ruší se i případné doplňkové smlouvy, např. smlouva o životním pojištění;

- Úvěrová společnost nesmí používat blanco směnky, které se daly vymáhat i přesto, že klient půjčku splatil;
- Úvěrová společnost je povinná si ověřit, že klient je schopný úvěr splácet – v opačném případě mu úvěr nesmí poskytnout;
- Zajištění spotřebitelského úvěru, tedy záruka, nesmí být podle novely ve zcela zjevném nepoměru k výši úvěru (reaguje tak na fakt, že dlužník často ručil za několik tisíc korun například bytem).

I když novelu zákona o spotřebitelském úvěru vítáme a nepochybně přispívá k vyšší ochraně spotřebitele, neetickému a nekalému jednání mnohých poskytovatelů půjček nezabrání a proto je i nadále naše obezřetnost nezbytná.

NEZAPOMEŇTE!

- ▶ **Půjčujte si jen u známých a solidních společností,** srovnajte si jejich finanční podmínky, tj. nejen o kolik půjčku přeplatíte, ale také jaké jsou sankce a penále v případě, že se opozdíte se splátkou. Na internetu najdete weby, které porovnávají jednotlivé spotřebitelské úvěry.
- ▶ **POZOR! Oběti se můžete stát i při nabídkové akci** – prodejci často klienty nutí podepsat nevýhodnou úvěrovou smlouvu!
- ▶ **Než cokoliv podepíšete, důkladně si to přečtěte!** Pokud ve smlouvě něčemu nerozumíte, nepodepisujte ji na místě, ale vezměte si ji domů k prostudování.
- ▶ **Od smlouvy můžete odstoupit do 14 dnů!** Zásadní je zaslat věřiteli odstoupení od smlouvy písemně a doporučeným dopisem, abyste případně mohli odeslání prokázat.
- ▶ **Nikdy si nepůjčujte na splácení dluhů!** Můžete se lehce dostat do dluhové spirály, ze které se velice těžko dostává.
- ▶ **V případě problémů se splácením se obraťte v první řadě na společnost, u které máte úvěr a komunikujte s ní!** Snažte se ze společností dohodnout například na změně výše splátek nebo odkladu.

- ▶ **Hleďte pomoc u odborníků!** Pokud máte problém se splácením půjček, hleďte pomoc u odborníků, často neziskových organizací, které se věnují poradenství a řešení finančních problémů rodin.

KAM SE OBRÁTIT V PŘÍPADĚ PROBLÉMŮ SE SPLÁCENÍM?

Poradna při finanční tísni, obecně prospěšná společnost

www.financitisen.cz, poradna@financitisen.cz

Zelená linka 800 722 722 (po 8.30-12.00, 13.00-17.00)

V poradně vám poskytnou bezplatnou konzultaci a pomoc při řešení Vašich problémů.

Občanské poradny sdružené v Asociaci občanských poraden

www.obcanskeporadny.cz

Pobočky, kde poskytují dluhové poradenství, najdete ve více jak dvaceti městech ČR. Poradenství je bezplatné.

A samozřejmě – **Sdružení českých spotřebitelů:**

www.konzument.cz

Děkujeme za aktivní spolupráci zejména v moravských regionech sdružení ELIM Opava

Za spolupráci ve vybraných regionech ČR děkujeme **ESPRO s.r.o.**

ESPRO, s. r. o.

... barevný svět v tisku

GARAMON
vydavatelství a tiskárna

GARAMON s.r.o.
Wolkova 432
500 02 Hradec Králové
tel./fax: 495 217 404
e-mail: garamon@garamon.cz
www.garamon.cz

knihy • prospekty
• katalogy • brožury
• plakáty • kalendáře
• výroční zprávy
• korespondenční materiály • úřední tiskoviny • noviny • časopisy
• další polygrafické výrobky

Ve spolupráci s Magistrátem vydáváme každý týden informační zpravodaj města Hradec Králové Radnice, do kterého zajišťujeme příjem inzerce.

Radnice - příjem inzerce
tel.: 495 499 086
mobil: 603 234 459
e-mail: radnice@garamon.cz

Tiskovina byla vydána s podporou Ministerstva práce a sociálních věcí. Vydal © Sdružení českých spotřebitelů, o.s., srpen 2013; text © Daniel Hůle, redakční úpravy SČS

ISBN 978-80-87719-13-8

SDRUŽENÍ ČESKÝCH
SPOTŘEBITELŮ, O.S.
CZECH CONSUMER
ASSOCIATION
www.konzument.cz

JAK NESPADNOUT DO DLUHOVÉ PASTI!

Průvodce pro seniory

Sdružení českých spotřebitelů
tel: 261 263 574, spotrebite@regio.cz, www.konzument.cz

Leták je spolufinancován ze státního rozpočtu České republiky

POTŘEBUJI SI PŮJČIT?

Člověk se občas dostane do situace, že si potřebuje na něco půjčit peníze. Vždy by však měl velice bedlivě zvážit, zda danou věc skutečně nezbytně potřebuje, zda ji bude schopný třeba i několik let splácet, zda není lepší si na ni ušetřit. V novinách se denně dočítáme o tom, jak se lidé i kvůli několika tisíci sčítavým půjčkám, například na drahou elektroniku, nábytek, dovolenou či dokonce na chybějící peníze před výplatou dostali do dluhové spirály a přišli třeba i střechu nad hlavou. Proto, pokud si chcete půjčit, je důležité si položit nejen otázku o skutečné potřebě zadlužení, **ale také u koho si půjčku beru a za jakých podmínek.**

OD KOHO SI MÁM PŮJČIT?

V České republice působilo ke konci roku 2012 více než **34 tisíc firem** oprávněných poskytovat spotřebitelský úvěr! Vyznat se v tomto obrovském množství není nic jednoduchého. Tyto firmy můžeme dělit dle různých kritérií, jedním z nich je, zda se jedná o **banku či nebankovní společnost.**

BANKOVNÍ SPOLEČNOSTI

Na našem trhu působí něco málo přes 30 bank – porovnejte si to s celkovým počtem firem, které nabízejí půjčky! Určitě je to přehlednější rozsah. Všechny banky jsou přitom sdruženy v **České bankovní asociaci** (www.cba.cz), která má do značné míry i funkci garanta etických standardů. Banky se navzájem příliš neliší a úvěry od nich představují spíše **menší riziko**. Žádná banka standardně nepoužívá ve smlouvách o spotřebitelských úvěrech rozhodčí doložku, kdy o případném sporu s klientem rozhoduje určený rozhodce, nikoli soud.

Banky však často používají systém **zpoplatněných upomínek**. Aby klienta neodradily, úzkostlivě se snaží vyhnout pojmu sankce. Ty pak suplují **PŘEDRAŽENÉ** upomínky (řádově i několik set korun za zaslání SMS do mobilního telefonu či dopisu). Některým bankám dokonce smluvní podmínky umožňují posílat upomínky v neomezeném množství, takže klient nakonec zaplatí víc než za samotný úvěr.

Například u jedné banky musel klient zaplatit jen na zpoplatněných upomínkách (jedna upomínka stála 300 Kč) celkem 30 tisíc Kč, jelikož mu banka za dobu trvání jednoho úvěru zaslala 100 takových upomínek!

Férového věřitele tedy poznáme už podle formy upomínek a přehledného zpracování hrozících sankcí.

NEBANKOVNÍ SPOLEČNOSTI

Na rozdíl od bank představují nebankovní společnosti zcela nepřehlednou množinu firem. Podobně jako u bank i zde existuje zastřešující **Česká leasingová a finanční asociace** (www.cffa.cz). Tato organizace však sdružuje pouze 5 společností, které poskytují neúčelové spotřebitelské úvěry, tedy zanedbatelné minimum z počtu firem na trhu. Zájem o členství v této asociaci má přitom řada dalších firem, ale ty nesplňují základní etické standardy asociace a proto jim není členství umožněno.

V orientaci mezi desítkami tisíc firem nemůže pomoci pouhé ověřování abstraktních postupů jako pročitání smluvních podmínek, zjišťování všech možných sankcí, orientace ve způsobech vymáhání apod. Smluvní podmínky naprosté většiny společností jsou plné chytáků a běžný laik téměř nikdy neodhalí rizika, která podmínky ukrývají. **Proto je nejefektivnějším vodítkem omezit se na společnosti sdružené v citované asociaci.**

POZOR NA NEKOREKTNÍ, PODVODNÉ ČI LICHVÁŘSKÉ FIRMY!

Setkáváme se s tím dnes a denně, kdy jsme z letáků a reklam v novinách, na internetu, na ulici či MHD atakováni reklamami typu **POTŘEBUJETE PŮJČIT NA VÁNOČNÍ DÁRKY? NEMÁTE PENÍZE DO VÝPLATY - PŮJČÍME VÁM! PŮJČKY PRO NEZAMĚSTANÉ, DŮCHODCE, MATKY NA MATEŘSKÉ DOVOLENÉ! PŮJČKA SMS DO 24 HODIN! VYŘEŠÍME VAŠE DLUHY!** a další a další nabídky. Tyto reklamy často slibují rychlou nebo online půjčku pro rychlou spotřebu, výhodný nákup, splacení dluhu či jiné účely bez zbytečného papírování a přísných formalit, které by po vás chtěla banka.

Získat takovouto půjčku může být na první pohled opravdu snadné, ale následné podmínky splácení jsou plné chytáků, úroky vysoké, a penále při prodloužení splátky může být až několik procent denně z dlužné částky. Také se vám může stát, že pouze o peníze přijdete – zaplatíte několik tisíc korun za tzv. „posouzení“ vaší schopnosti splácet, ale půjčku žádnou nedostanete.

Pozor na revolvingový úvěr

Revolvingový úvěr představuje jeden z nejrizikovějších produktů na trhu s úvěry. Jeho základní charakteristikou je tzv. samo-obnovování. Po uhrazení určité částky z původní výše úvěru vám věřitel pošle další peníze, a to většinou do tzv. „maximální výše úvěru“, aniž by vás o tom informoval. Dlužník – spotřebitel se tak může velice snadno dostat do situace, kdy je přesvědčen, že dluh již plně uhradil, ale věřitel eviduje nesplacenou pohledávku téměř v původní výši dlužné částky. Buďte proto opatrní. Pokud zjistíte, že vám poskytovatel půjčky vkládá do smlouvy tento model půjčky, aniž jste si o něj výslovně řekli, mělo by vám být zřejmé, s kým máte tu čest.

NOVELA ZÁKONA O SPOTŘEBITELSKÉM ÚVĚRU

Větší ochranu spotřebitelů před nekorektními a lichvářskými poskytovateli půjček řešila poslanecká sněmovna v únoru 2013 odsouhlasením novely zákona o spotřebitelském úvěru, která by měla zabránit některým nečestným praktikám na trhu spotřebitelských úvěrů v České republice. Co novela zákona změnila, čemu brání, co postihuje:

- Konec vysokých zprostředkovatelských poplatků bez jistoty, že žadatel půjčku skutečně dostane;
- Předražené telefonní linky ke sjednání úvěru;
- Smlouva o úvěru musí být napsaná stejnou velikostí písma, nevýhodné podmínky tak již nemohou být ukryty pod čarou a napsané miniaturním písmem;
- Od smlouvy je možné odstoupit do 14 dnů. Pokud